

สถาบัน **THE BEST CENTER**

2145/7 ซ.รามคำแหง 43/1 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทร.0-2318-6868, 0-2314-1492 โทรสาร 0-2718-6274

www.thebestcenter.com facebook.com/bestcentergroup

คุณภาพทางวิชาการต้องมาที่ 1

คู่มือเตรียมสอบ

เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน

กรมทรัพยากรธรณี แนวข้อสอบมากกว่า 500 ข้อ

ปี 69

ความรู้ความสามารถทั่วไปและความสามารถใช้เฉพาะตำแหน่ง

หลักสูตรและวิธีการสอบแข่งขันเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง
(คะแนนเต็ม 200 คะแนน)

ทดสอบความรู้ความสามารถ โดยวิธีการสอบข้อเขียน (ปรนัย) (คะแนนเต็ม 200 คะแนน) ดังต่อไปนี้

- (1) ความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชีเบื้องต้น
- (2) ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (3) ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560
- (4) ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำส่งเงินส่งคลัง พ.ศ.2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (5) ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561 และระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562
- (6) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562
- (7) ความรู้เกี่ยวกับกรมทรัพยากรธรณี
- (8) ความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

สนใจสั่งซื้อ หรือสอบถามเพิ่มเติม โทร.081-496-9907

LINE: @thebestcenter

299.-

คู่มือสอบเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน
กรมทรัพยากรธรณี

รวบรวมและเรียบเรียงโดย.....

ฝ่ายวิชาการ สถาบัน THE BEST CENTER

ห้ามตัดต่อหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหา

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537

ราคา 299 บาท

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

The Best Center InterGroup Co., Ltd.

บริษัท เดอะเบสท์ เซ็นเตอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด

บริหารงานโดย ดร.สิงห์ทอง บัวชุมและอาจารย์จันทน์ บัวชุม (ติวเตอร์ก๊ง ย่าน ม. ราม)

เลขที่ 2145/7 ซอยรามคำแหง 43/1 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

โทรศัพท์.081-496-9907,0-2314-1492, 0-2318-6868 โทรสาร. 0-2718-6274 line id: @thebestcenter

www.thebestcenter.com หรือ www.facebook.com/bestcentergroup

คู่มือสอบ

**เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน
กรมทรัพยากรธรณี**

ราคา 299 -.

คำนำ

สำหรับชุดคู่มือสอบสำหรับตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน กรมทรัพยากรธรณี เล่มนี้ ทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการของสถาบันได้เรียบเรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบ ใช้สำหรับเตรียมสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำหนังสือ เล่มนี้ขึ้นมา ภายในเล่มประกอบด้วยทุกส่วนที่กำหนดในการสอบ เจาะข้อสอบทุกส่วน พร้อมคำเฉลยอธิบาย มาจัดทำเป็น หนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้สอบได้เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมาเป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำ ขออ้อมรับข้อบกพร่องใดๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟังความคิดเห็นจากทุกๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน

ฝ่ายวิชาการ

สถาบัน The Best Center

www.thebestcenter.com

สารบัญ

➤ ความรู้เกี่ยวกับกรมทรัพยากรธรณี	1
✦ แนวข้อสอบความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	10
➤ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540	18
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540	31
➤ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562	56
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562	92
➤ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560	94
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560	133
✦ แนวข้อสอบรวมกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560	148
✦ แนวข้อสอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2564	160
➤ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561	178
✦ แนวข้อสอบพ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ.2561	192
➤ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562	196
✦ แนวข้อสอบระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2567	207
➤ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562	213
✦ แนวข้อสอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ.2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ.2563	232
➤ ความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชีเบื้องต้น	236
✦ แนวข้อสอบความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชีเบื้องต้น	318
➤ เทคนิคการสอบสัมภาษณ์	338

ความรู้เกี่ยวกับกรมทรัพยากรธรณี

ประวัติความเป็นมาของกรมทรัพยากรธรณี

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศตั้ง ” กรมราชโลหกิจและภูมิวิทยา ขึ้นในกระทรวงเกษตรธิการ เมื่อวันที่ 1 มกราคม ร.ศ. 110 (พ.ศ. 2434) และต่อมาได้ย้ายสังกัดไปขึ้นกับกระทรวงต่าง ๆ ตามยุคสมัย 6 กระทรวง คือ กระทรวงเกษตริราช กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ กระทรวงเศรษฐกิจ กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ โดย ได้เปลี่ยนชื่อเป็น ” กรมทรัพยากรธรณี ” เมื่อครั้งสังกัด กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ภายหลังจากการปฏิรูประบบราชการเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2545 กรมทรัพยากรธรณี ได้ย้ายมาสังกัด กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ก่อนการปฏิรูประบบราชการ

กรมทรัพยากรธรณี ภายใต้งัดกระทรวงอุตสาหกรรม มีภารกิจหลัก 4 ด้าน

- ดำรวจข้อมูลธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี
- ขุดเจาะน้ำบาดาล อนุญาต และกำกับดูแลกิจการน้ำบาดาล ตาม พ.ร.บ. น้ำบาดาล พ.ศ. 2520 และ พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้อง
- อนุญาตอาชญาบัตรสำรวจแร่ ประทานบัตรทำเหมืองแร่ และกำกับดูแลด้านกิจการเหมืองแร่ ตาม พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2510 และฉบับแก้ไข รวมถึง พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้อง
- ให้สัมปทาน และกำกับดูแลด้านกิจการปิโตรเลียม ตาม พ.ร.บ. ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และ พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้อง

หลังการปฏิรูประบบราชการ

กรมทรัพยากรธรณี ถูกแบ่งออกเป็นกลุ่มภารกิจตาม พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. 2545 เป็น 4 กรม คือ

- กรมทรัพยากรธรณี สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ สังกัดกระทรวงพลังงาน

วิสัยทัศน์

บริหารจัดการทรัพยากรธรณีอย่างยั่งยืนเพื่อประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)

พันธกิจ

1. ยกระดับการจัดการทรัพยากรธรณีแบบบูรณาการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
2. บริหารจัดการทรัพยากรธรณีเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ภายใต้แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
3. บริหารจัดการธรณีสัณฐานและธรณีพิบัติภัยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
4. ยกระดับขีดความสามารถองค์กรเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชน

ภารกิจ

สงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย

ค่านิยมหลักขององค์กร

1. ความรู้คู่คุณธรรม (Moral Principle)
2. เชี่ยวชาญในหน้าที่ (Specialist)
3. รับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility)
4. เอกภาพและบูรณาการแห่งองค์กร (Unity Spiritual)

อำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานภายในตามกฎหมายว่าด้วยกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมทรัพยากรธรณี พ.ศ.2561

กฎกระทรวง

แบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรธรณี
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๒ ให้กรมทรัพยากรธรณี มีภารกิจเกี่ยวกับการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ชากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย โดยการสำรวจ การตรวจสอบ การศึกษา และการวิจัยสภาพธรณีวิทยา และทรัพยากรธรณี การประเมินศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี การกำหนดและการกำกับดูแล เขตพื้นที่สงวน พื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรณี และพื้นที่เสี่ยงต่อธรณีพิบัติภัย เพื่อการพัฒนาทรัพยากรธรณี คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคมอย่างยั่งยืน และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นเพื่อกำหนดพื้นที่และการจัดทำนโยบาย แผน และมาตรการเกี่ยวกับการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ชากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย

(๒) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองชากดึกดำบรรพ์ กฎหมายว่าด้วยแร่ในส่วนที่รับผิดชอบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) เสนอให้มี ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ และมาตรการเกี่ยวกับการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ชากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย รวมทั้งการกำกับ การดูแล การประเมินผล และติดตามตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรการ

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจ การตรวจสอบ การศึกษา การวิจัย การพัฒนาองค์ความรู้ การให้บริการข้อมูล การเผยแพร่ความรู้ การบริการทางวิชาการ ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศในด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ชากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย

(๕) กำหนดมาตรฐานทางธรณีวิทยา ทรัพยากรแร่ ชากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย รวมทั้งรวบรวมจัดเก็บรักษาหลักฐานอ้างอิงทางธรณีวิทยา ทรัพยากรแร่ และชากดึกดำบรรพ์ ของประเทศ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๓ ให้แบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรธรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการกรม
- (๒) กองคุ้มครองชากดึกดำบรรพ์
- (๓) กองทรัพยากรแร่
- (๔) กองเทคโนโลยีธรณี
- (๕) กองธรณีวิทยา
- (๖) กองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม
- (๗) กองวิเคราะห์และตรวจสอบทรัพยากรธรณี
- (๘) กองอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรณี
- (๙) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๑๐) - (๑๓) สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต ๑ - ๔

ข้อ ๔ ในกรมทรัพยากรธรณี ให้มีกลุ่มตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบ การดำเนินงานภายในกรม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรม รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดี โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของกรม
- (๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๕ ในกรมทรัพยากรธรณี ให้มีกลุ่มนิติการ เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินงานเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบภาครัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกิจการของกรม รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดี โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองชากดึกดำบรรพ์ กฎหมายว่าด้วยแร่ในส่วนที่รับผิดชอบ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรม

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนากฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรม

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำแก่บุคลากรของส่วนราชการภายในกรมเกี่ยวกับกฎหมาย และระเบียบภาครัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกิจการของกรม และปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการภายในกรม และหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๖ ในกรมทรัพยากรธรณี ให้มีกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เพื่อทำหน้าที่หลักในการพัฒนา การบริหารของกรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดี โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่อธิบดีเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในกรม

(๒) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในกรม

(๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานในสังกัดกรม

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๗ สำนักงานเลขานุการกรม มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป งานสารบรรณ งานช่วยอำนวยความสะดวก และงานเลขานุการของกรม

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูล กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้า นโยบาย และผลงานของกรม

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดระบบงานและการบริหารงานบุคคลของกรม

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของกรม

(๕) ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการใดในกรม

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๘ กองคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบาย แผน และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองแหล่งซากดึกดำบรรพ์ และซากดึกดำบรรพ์ ตลอดจนกำหนดมาตรฐานซากดึกดำบรรพ์ รวมทั้งรวบรวมจัดเก็บรักษาหลักฐานอ้างอิงซากดึกดำบรรพ์

(๒) กำกับ ดูแล และติดตามการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ และการบริหารจัดการแหล่งซากดึกดำบรรพ์ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๙ กองทรัพยากรแร่ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจ การตรวจสอบ การเก็บข้อมูล การประเมินศักยภาพ และการผลิตข้อมูลแผนที่ทรัพยากรแร่

(๒) ประเมินปริมาณสำรอง ความสมบูรณ์ มูลค่า และความเป็นไปได้ในการพัฒนาแหล่งแร่

(๓) ศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านทรัพยากรแร่

(๔) จัดทำและกำหนดมาตรฐานด้านทรัพยากรแร่ของประเทศ

(๕) พัฒนา รวบรวม จัดเก็บตัวอย่างทรัพยากรแร่เพื่อการเรียนรู้ การวิจัย และการอ้างอิง

(๖) ปฏิบัติงานในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะกรรมการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๐ กองเทคโนโลยีธรณี มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) สำรวจ ศึกษา วิจัย พัฒนา ตรวจสอบทางธรณีฟิสิกส์ ธรณีเคมี และธรณีเทคนิค รวมทั้งดำเนินการแปลความหมายทางธรณีวิทยาจากข้อมูลระยะไกล เจาะสำรวจ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านการสำรวจธรณีฟิสิกส์ ธรณีเคมี และธรณีเทคนิค และข้อมูลธรณีฟิสิกส์ทางอากาศ เพื่อสนับสนุนงานด้านธรณีวิทยา ธรณีวิศวกรรม และทรัพยากรธรณี

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่แหล่งทรัพยากรธรณี และพื้นที่อันควรอนุรักษ์ทางธรณีวิทยา

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๑ กองธรณีวิทยา มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจ การตรวจสอบ การเก็บข้อมูล และการผลิตข้อมูล และแผนที่ธรณีวิทยา

(๒) ศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านธรณีวิทยา

(๓) จัดทำและกำหนดมาตรฐานทางธรณีวิทยาของประเทศ

(๔) พัฒนา รวบรวม และจัดเก็บหลักฐานทางธรณีวิทยา เพื่อการเรียนรู้ การวิจัย และการอ้างอิง รวมถึงการจัดการด้านอนุรักษ์ทางธรณีวิทยา แหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา และอุทยานธรณี ตลอดจนบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์แร่ - หิน ในกรุงเทพมหานคร

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๒ กองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจ การตรวจสอบ การศึกษา และการวิจัยด้านธรณีวิทยา สิ่งแวดล้อมและธรณีพิบัติภัย เพื่อการวางผังเมืองและชุมชน การวางโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค การวางแผนจัดการเกี่ยวกับพื้นที่เสี่ยงต่อธรณีพิบัติภัย การกักเซาะชายฝั่งทะเลและตลิ่งแม่น้ำ

(๒) รวบรวม จัดเก็บ ประมวลผล และพัฒนาระบบเฝ้าระวังและแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย

(๓) จัดทำและกำหนดมาตรฐาน ข้อกำหนด หลักเกณฑ์ทางธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อมและธรณีพิบัติภัยของประเทศ

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๓ กองวิเคราะห์และตรวจสอบทรัพยากรธรณี มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้บริการการวิเคราะห์และตรวจสอบตัวอย่างทรัพยากรธรณี

(๒) ศึกษา วิจัย และพัฒนาการวิเคราะห์และตรวจสอบตัวอย่างทรัพยากรธรณี

(๓) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๔ กองอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรณี มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นเพื่อการกำหนดพื้นที่และการจัดทำนโยบาย แผน และมาตรการเกี่ยวกับการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย

(๒) เสนอให้มี ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ และมาตรการเกี่ยวกับการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย รวมทั้งกำกับ ดูแล ประเมินผลและติดตามตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรการ

(๓) จำแนกพื้นที่แหล่งทรัพยากรธรณี พื้นที่อันควรอนุรักษ์ทางธรณีวิทยา พื้นที่เสี่ยงต่อธรณีพิบัติภัยและมลพิษ ตลอดจนพื้นที่เพื่อการพัฒนาและการฟื้นฟู

(๔) ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๕ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศและระบบงานคอมพิวเตอร์ และเป็นศูนย์กลาง
เครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของกรม

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศและระบบงานคอมพิวเตอร์ของกรม

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ
มอบหมาย

ข้อ ๑๖ สำนักงานทรัพยากรธรณี เขต ๑ - ๔ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิจัย และพัฒนาด้านธรณีวิทยา แหล่งธรณีวิทยา ซากดึกดำบรรพ์ และธรณีพิบัติภัย

(๒) สำรวจ ตรวจสอบ เก็บข้อมูล ประเมินศักยภาพ ผลิตข้อมูลและแผนที่ทรัพยากรแร่

(๓) ติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังธรณีพิบัติภัย รวมทั้งประสานการดำเนินการเหตุฉุกเฉิน
ด้านธรณีพิบัติภัย

(๔) กำกับ ดูแล ติดตามการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ และการบริหารจัดการแหล่งซากดึกดำบรรพ์
ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๕) บริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยาและธรรมชาติวิทยาเฉพาะในเขตพื้นที่
ในส่วนภูมิภาค

(๖) ให้คำปรึกษา แนะนำ และบริการข้อมูลทางวิชาการด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี
ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัย

(๗) สร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ รวมทั้งสนับสนุน
ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย และประชาสัมพันธ์ ด้านการอนุรักษ์แหล่งซากดึกดำบรรพ์
และซากดึกดำบรรพ์ และเฝ้าระวังธรณีพิบัติภัย

(๘) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ
มอบหมาย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการ
และหน้าที่และอำนาจของกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้อง
กับภารกิจที่เพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะทำให้การปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่
และอำนาจมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

แนวข้อสอบความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

- ข้อใดอธิบายความหมายของ "ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ (Generative AI)" ได้ถูกต้องที่สุด
 - ระบบที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเท่านั้น
 - ระบบที่สามารถสร้างเนื้อหาใหม่ เช่น ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ หรือโค้ด จากข้อมูลที่ผ่านมาผ่านการฝึกฝน
 - ระบบที่ใช้เฉพาะสำหรับป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์
 - ระบบที่ใช้เก็บข้อมูลบนฮาร์ดดิสก์

ตอบ ข ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ (Generative AI) เป็นเทคโนโลยีประเภทหนึ่ง que พัฒนาต่อออกมาจาก AI ทั่วไป โดยอาศัยการประมวลผลของโมเดลการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) และโมเดลภาษาขนาดใหญ่ (Large Language Models) เพื่อสร้างสรรค์ผลงานใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน

- ข้อใดเป็นหลักการสำคัญของ "Zero Trust Security"
 - เชื่อถือผู้ใช้งานทุกคนภายในองค์กรโดยอัตโนมัติ
 - เชื่อถือเฉพาะผู้ที่ใช้อินเทอร์เน็ตภายในองค์กร
 - ทุกการเข้าถึงระบบต้องได้รับการตรวจสอบและยืนยันสิทธิ์ก่อนเสมอ
 - ป้องกันไวรัสด้วยโปรแกรม Antivirus เพียงอย่างเดียว

ตอบ ค แนวคิดหลักของ Zero Trust Security คือ "อย่าเชื่อใจใคร ต้องตรวจสอบเสมอ" (Never trust, always verify) โดยตั้งสมมติฐานว่าภัยคุกคามอาจเกิดขึ้นได้ทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร ดังนั้นไม่ว่าผู้ใช้งานจะอยู่ที่ใดหรือพยายามเข้าถึงทรัพยากรส่วนใด ระบบจะไม่อนุญาตสิทธิ์ให้โดยอัตโนมัติ แต่จะบังคับให้ต้องผ่านการตรวจสอบยืนยันตัวตนทุกครั้ง

- ข้อใดเป็นตัวอย่างของการยืนยันตัวตนแบบหลายปัจจัย (Multi-Factor Authentication : MFA)
 - ใช้ชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านเพียงอย่างเดียว
 - ใช้รหัสผ่านร่วมกับรหัส OTP ที่ส่งมายังโทรศัพท์มือถือ
 - ใช้หมายเลขโทรศัพท์เป็นรหัสผ่าน
 - ใช้วันเดือนปีเกิดเป็นรหัสผ่าน

ตอบ ข การยืนยันตัวตนแบบหลายปัจจัย (Multi-Factor Authentication : MFA) คือ กลไกความปลอดภัยที่กำหนดให้ผู้ใช้งานแสดงหลักฐานยืนยันตัวตนอย่างน้อย 2 ปัจจัยที่แตกต่างกันจาก 3 หมวดหมู่หลัก ได้แก่

- สิ่งที่คุณรู้ (Something You Know) เช่น รหัสผ่าน หรือ PIN
 - สิ่งที่คุณมี (Something You Have) เช่น อุปกรณ์สมาร์ทโฟนที่ได้รับรหัส OTP (One Time Password)
 - สิ่งที่เป็นตัวคุณ (Something You Are) เช่น การสแกนลายนิ้วมือหรือใบหน้า
- ตัวเลือก "ข" เป็นการผสมผสานระหว่าง "สิ่งที่คุณรู้" (รหัสผ่าน) และ "สิ่งที่คุณมี" (อุปกรณ์รับรหัส OTP)

ซึ่งตรงตามหลักการของ MFA อย่างสมบูรณ์แบบ

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)

ส่วนตัวเลือก ก , ค และ ง จัดเป็นการยืนยันตัวตนแบบปัจจัยเดียว (Single-Factor Authentication) เท่านั้น เนื่องจากใช้เพียงข้อมูลความรู้พื้นฐานประเภทเดียว

4. Cloud Computing หมายถึงข้อใด

- ก. การใช้ทรัพยากรด้านคอมพิวเตอร์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตามความต้องการ
- ข. การเก็บข้อมูลไว้เฉพาะในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล
- ค. การใช้โปรแกรมโดยไม่ต้องเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต
- ง. การบันทึกข้อมูลลงแผ่น DVD

ตอบ ก Cloud Computing (คลาวด์คอมพิวติ้ง) คือ การให้บริการด้านไอทีแบบครบวงจรผ่านอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่จัดเก็บข้อมูล เซิร์ฟเวอร์หรือซอฟต์แวร์ ผู้ใช้สามารถเรียกใช้งานได้ตลอดเวลาตามที่ต้องการ โดยไม่ต้องลงทุนติดตั้ง ดูแลรักษาฮาร์ดแวร์หรือเซิร์ฟเวอร์ด้วยตนเอง

5. ข้อใดไม่ควรปฏิบัติ เมื่อนำ Generative AI มาใช้ในการทำงานของหน่วยงาน

- ก. ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบจาก AI ก่อนใช้งาน
- ข. ป้อนข้อมูลลับหรือข้อมูลส่วนบุคคลลงในระบบ AI สาธารณะ โดยไม่มีมาตรการป้องกัน
- ค. ใช้ AI ช่วยร่างเอกสารเบื้องต้น
- ง. ปฏิบัติตามนโยบายการใช้งาน AI ของหน่วยงาน

ตอบ ข การนำข้อมูลความลับ ข้อมูลองค์กรหรือการเงินไปใส่ในระบบ AI สาธารณะ ถือเป็นการเปิดเผยข้อมูล และมีความเสี่ยงสูงที่จะละเมิด พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) รวมถึงอาจทำให้ข้อมูลรั่วไหลสู่สาธารณะได้

6. ข้อใดกล่าวถึง "ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data)" ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. ข้อมูลของหน่วยงานราชการเท่านั้น
- ข. ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่ทำให้สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
- ค. ข้อมูลทางสถิติที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้
- ง. ข้อมูลที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงานรัฐ

ตอบ ข ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) ได้ให้คำจำกัดความของ "ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal Data)" ไว้ว่า คือ ข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับบุคคลธรรมดาที่สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เช่น ชื่อ-นามสกุล , เลขประจำตัวประชาชน , ที่อยู่ , เบอร์โทรศัพท์ หรือรูปถ่าย (แต่จะไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ที่เสียชีวิตแล้วและข้อมูลนิติบุคคล)

7. ข้อใดเป็นตัวอย่างของ "ฟิชซิง (Phishing)"

- ก. การส่งอีเมลปลอมเพื่อหลอกให้เปิดเผยรหัสผ่านหรือข้อมูลสำคัญ
- ข. การสำรองข้อมูลลงฮาร์ดดิสก์
- ค. การเข้ารหัสข้อมูล
- ง. การอัปเดตระบบปฏิบัติการ

ตอบ ก ฟิชซิง (Phishing) คือ กลวิธีการหลอกลวงทางไซเบอร์ที่มีจฉาชีพปลอมตัวเป็นองค์กรหรือนบุคคลที่น่าเชื่อถือ (เช่น ธนาคาร , บริษัทไอทีหรือหน่วยงานราชการ) ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น อีเมล , SMS (หรือที่เรียกว่า Smishing) หรือหน้าเว็บไซต์ปลอม เป้าหมายหลัก คือ การล่อลวงให้เหยื่อคลิกลิงก์และกรอกข้อมูลสำคัญ เช่น รหัสผ่าน หรือเลขบัตรเครดิต เพื่อนำไปขโมยข้อมูลหรือเงินในบัญชี

8. ข้อใดเป็นวิธีป้องกันการโจมตีจาก Ransomware ได้ดีที่สุด

- ก. ปิดคอมพิวเตอร์ทุกวัน
- ข. สำรองข้อมูลเป็นประจำและแยกเก็บจากเครื่องที่ใช้งาน
- ค. ใช้รหัสผ่านเดียวกันทุกระบบ
- ง. ไม่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตเลย

ตอบ ข การสำรองข้อมูล (Backup) อย่างสม่ำเสมอและนำไปเก็บไว้ในอุปกรณ์ที่ไม่ได้เชื่อมต่อกับเครื่องหลัก (เช่น External Hard Drive หรือ Cloud Storage) ถือเป็นมาตรการรับมือที่ได้ผลดีที่สุด เพราะหากคอมพิวเตอร์ติดแรนซัมแวร์ (มัลแวร์เรียกค่าไถ่) คุณสามารถล้างเครื่องและกู้ข้อมูลสำคัญกลับคืนมาได้โดยไม่ต้องยอมจ่ายเงินให้แฮกเกอร์

9. ข้อใดอธิบาย "Big Data" ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. ข้อมูลที่มีขนาดเล็กและจัดการได้ง่าย
- ข. ข้อมูลจำนวนมากที่มีความหลากหลายและเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ต้องอาศัยเทคโนโลยีเฉพาะในการจัดการ
- ค. ข้อมูลที่จัดเก็บในแฟลชไดรฟ์เท่านั้น
- ง. ข้อมูลที่เป็นเอกสารราชการทั้งหมด

ตอบ ข "Big Data" หรือข้อมูลขนาดใหญ่ ถูกอธิบายด้วยคุณลักษณะหลักที่เรียกว่า 3Vs (หรืออาจมากถึง 6Vs ในปัจจุบัน) ได้แก่

- Volume (ปริมาณ) : มีขนาดข้อมูลมหาศาลเกินกว่าเครื่องมือหรือซอฟต์แวร์ประมวลผลทั่วไปจะจัดการได้
- Velocity (ความเร็ว) : เกิดขึ้นและไหลเวียนเข้ามาด้วยความเร็วสูง เช่น ข้อมูลการทำธุรกรรมแบบเรียลไทม์ (Real-Time)
- Variety (ความหลากหลาย) : มีรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งข้อมูลที่มีโครงสร้าง (ตัวเลข) และไม่มีโครงสร้าง (วิดีโอ , โพสต์โซเชียลมีเดีย)

ดังนั้นข้อมูลขนาดเล็ก (ข้อ ก) ข้อมูลในแฟลชไดรฟ์ (ข้อ ค) หรือเอกสารราชการทั่วไป (ข้อ ง)

จึงไม่ใช่ความหมายของ Big Data ตามหลักการวิเคราะห์ข้อมูล

10. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ "Internet of Things (IoT)"

- ก. อุปกรณ์ที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้
- ข. โปรแกรมป้องกันไวรัส
- ค. ระบบจัดเก็บฐานข้อมูล
- ง. ภาษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ตอบ ก Internet of Things (IoT) คือ เครือข่ายของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ที่ติดตั้งเซ็นเซอร์ ซอฟต์แวร์ และโมดูลการเชื่อมต่อ สิ่งเหล่านี้ช่วยให้อุปกรณ์สามารถสื่อสาร จัดเก็บ และแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตกับอุปกรณ์อื่น ๆ หรือระบบคลาวด์ได้โดยอัตโนมัติ โดยที่มนุษย์ไม่ต้องเข้าไปควบคุมตลอดเวลา

ตัวอย่างที่พบได้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น

- Smart Home : ระบบไฟอัจฉริยะ , ตู้เย็นอัจฉริยะและกล้องวงจรปิดที่สามารถดูผ่านสมาร์ตโฟนได้
- Wearables : นาฬิกาอัจฉริยะ (Smartwatch) ที่ติดตามอัตราการเต้นของหัวใจแล้วส่งข้อมูลไปยังมือถือ
- อุตสาหกรรม : ระบบเซ็นเซอร์ตรวจสอบสภาพอากาศเพื่อการเกษตรแม่นยำ

11. ข้อใดเป็นหน้าที่หลักของระบบปฏิบัติการ (Operating System)

- ก. แปลภาษาโปรแกรม
- ข. ควบคุมการทำงานของฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ พร้อมจัดสรรทรัพยากรของระบบ
- ค. สแกนไวรัสเท่านั้น
- ง. ใช้สร้างฐานข้อมูล

ตอบ ข ระบบปฏิบัติการ หรือ Operating System (OS) เป็นซอฟต์แวร์ระบบที่มีความสำคัญที่สุด ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเชื่อมต่อระหว่างผู้ใช้งานกับฮาร์ดแวร์ โดยมีหน้าที่หลัก คือ ควบคุม ดูแล และบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ของระบบ เช่น หน่วยความจำ , หน่วยประมวลผล (CPU) และอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล เพื่อให้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

12. ข้อใดเป็นหน่วยความจำที่ใช้เก็บข้อมูลชั่วคราวขณะคอมพิวเตอร์ทำงาน

- ก. SSD
- ข. RAM
- ค. ROM
- ง. Hard Disk

ตอบ ข RAM (Random Access Memory) ทำหน้าที่เป็นหน่วยความจำหลักของคอมพิวเตอร์ที่ใช้เก็บข้อมูล และคำสั่งที่ระบบกำลังใช้งานอยู่ชั่วคราวขณะเครื่องเปิดทำงาน เพื่อให้ซีพียู (CPU) เข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลใน RAM จะหายไปทั้งหมดเมื่อปิดเครื่อง

13. ข้อใดเป็นประโยชน์สำคัญของการอัปเดตซอฟต์แวร์

- ก. เพิ่มช่องโหว่ของระบบ
- ข. แก้ไขข้อบกพร่อง เพิ่มความปลอดภัย และปรับปรุงประสิทธิภาพ
- ค. ทำให้เครื่องติดไวรัสง่ายขึ้น
- ง. ลดพื้นที่จัดเก็บข้อมูล

ตอบ ข การอัปเดตซอฟต์แวร์ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปกป้องอุปกรณ์ของคุณจากอาชญากรไซเบอร์ โดยประโยชน์หลัก ๆ ได้แก่

- ปิดช่องโหว่ (Patch Vulnerabilities) : ช่วยอุดรูรั่วที่แฮกเกอร์อาจใช้ประโยชน์เพื่อเจาะระบบหรือขโมยข้อมูล
- แก้ไขข้อบกพร่อง (Bug Fixes) : จัดการปัญหาความผิดปกติหรืออาการค้างของโปรแกรม ทำให้ระบบมีความเสถียรมากขึ้น

- ปรับปรุงประสิทธิภาพ (Performance Improvement) : เพิ่มความเร็วในการทำงานและมักจะมาพร้อมกับฟีเจอร์ใหม่ ๆ ที่ช่วยให้ใช้งานได้ราบรื่นขึ้น

ส่วนตัวเลือกอื่น ๆ (ก. , ค. และ ง.) ส่วนเป็นผลเสียหรือความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับการอัปเดตทั้งสิ้น

14. ข้อใดเป็นลักษณะของรหัสผ่าน (Password) ที่ปลอดภัย

ก. 12345678

ข. วันเดือนปีเกิด

ค. มีตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ พิมพ์เล็ก ตัวเลข และอักขระพิเศษผสมกัน

ง. หมายเลขโทรศัพท์

ตอบ ค รหัสผ่าน (Password) ที่ปลอดภัยควรปฏิบัติตามหลักการ Strong Password ได้แก่

- ความซับซ้อน : ต้องมีการผสมผสานระหว่างตัวพิมพ์เล็ก ตัวพิมพ์ใหญ่ ตัวเลขและสัญลักษณ์พิเศษ
- ความยาว : ควรมีความยาวอย่างน้อย 8-12 ตัวอักษรขึ้นไป (หรือแนะนำที่ 12-16 ตัวอักษร)
- หลีกเลี่ยงข้อมูลส่วนตัว : ไม่ควรใช้ข้อมูลที่คาดเดาได้ง่าย เช่น วันเดือนปีเกิด หมายเลขโทรศัพท์ หรือรหัสที่เรียงกันง่าย ๆ "12345678"

ตัวเลือก ก. (12345678) , ข. (วันเดือนปีเกิด) และ ง. (หมายเลขโทรศัพท์) เป็นรหัสผ่านที่คาดเดาได้ง่าย

และไม่ปลอดภัย

15. ข้อใดหมายถึง "การสำรองข้อมูล (Backup)"

ก. การลบข้อมูลที่ไม่ใช้

ข. การคัดลอกข้อมูลไว้ในสื่อหรือระบบอื่นเพื่อใช้กู้คืนเมื่อเกิดความเสียหาย

ค. การเข้ารหัสข้อมูล

ง. การบีบอัดไฟล์

ตอบ ข การสำรองข้อมูล (Backup) คือ กระบวนการทำสำเนาและคัดลอกข้อมูลสำคัญ ไปยังอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลสำรองหรือระบบอื่น (เช่น ฮาร์ดดิสก์พกพา หรือ Cloud Backup) เพื่อเตรียมไว้ใช้กู้คืนข้อมูลต้นฉบับหากเกิดเหตุไม่คาดฝัน เช่น อุปกรณ์สูญหาย ดิสก์เต็มหรือไฟล์เสียหาย

16. ข้อใดเป็นบริการ Software as a Service (SaaS)

ก. Microsoft 365

ข. RAM

ค. CPU

ง. Router

ตอบ ก บริการ Software as a Service (SaaS) คือ รูปแบบการให้บริการซอฟต์แวร์ผ่านระบบคลาวด์ (Cloud) ที่ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงโปรแกรมและเครื่องมือต่าง ๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยการสมัครสมาชิก (Subscription) โดยไม่ต้องติดตั้งโปรแกรมลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยตนเอง ซึ่ง Microsoft 365 เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของบริการ SaaS สำหรับชุดเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

17. ข้อใดกล่าวถึง Blockchain ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. ฐานข้อมูลแบบกระจายที่บันทึกข้อมูลเป็นลำดับของบล็อกและแก้ไขย้อนหลังได้ยาก
- ข. โปรแกรมประมวลผลคำ
- ค. หน่วยความจำหลักของคอมพิวเตอร์
- ง. ระบบปฏิบัติการ

ตอบ ก Blockchain หรือที่เรียกว่า เทคโนโลยีบัญชีแยกประเภทแบบกระจายศูนย์ (Distributed Ledger) เป็นระบบจัดการข้อมูลที่ทำงานผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจะถูกจัดเก็บรวบรวมไว้เป็นกลุ่มเรียกว่า "บล็อก" (Block) และเชื่อมต่อกันเป็นห่วงโซ่อย่างต่อเนื่องผ่านการเข้ารหัสลับ (Cryptography) เมื่อมีการบันทึกข้อมูลแล้วทุกคนในเครือข่ายจะต้องตรวจสอบและยืนยัน ทำให้การแก้ไขหรือลบข้อมูลย้อนหลังทำได้ยากมาก ป้องกันการปลอมแปลงได้ดีเยี่ยม

18. ข้อใดเป็นองค์ประกอบของ "ความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ (CIA Triad)"

- ก. Confidentiality, Integrity และ Availability
- ข. Computer, Internet และ Application
- ค. Control, Identity และ Access
- ง. Cloud, IoT และ AI

ตอบ ก ความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ (CIA Triad) เป็นโมเดลหลักที่ใช้เป็นรากฐานในการวางนโยบายและระบบความปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยประกอบด้วย 3 หลักการสำคัญ ได้แก่

- Confidentiality (การรักษาความลับ) : การปกป้องข้อมูลไม่ให้ผู้ที่ไม่มีสิทธิ์เข้าถึงหรือลักลอบนำข้อมูลไปเปิดเผย
- Integrity (ความถูกต้อง) : การดูแลข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และป้องกันไม่ให้ข้อมูลถูกแก้ไขหรือทำลายโดยไม่ได้รับอนุญาต
- Availability (ความพร้อมใช้งาน) : การทำให้แน่ใจว่าข้อมูลหรือระบบงานสามารถเข้าถึงและใช้งานได้เสมอเมื่อผู้มีสิทธิ์ต้องการ

19. ข้อใดกล่าวถึง "Digital Transformation (การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล)" ได้ถูกต้องที่สุด

- ก. การเปลี่ยนจากคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะเป็นโน้ตบุ๊ก
- ข. การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานและรูปแบบการให้บริการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าใหม่
- ค. การติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
- ง. การซื้อคอมพิวเตอร์รุ่นใหม่

ตอบ ข Digital Transformation (การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล) ไม่ใช่เพียงแค่การซื้อฮาร์ดแวร์หรือแอปพลิเคชันอิเล็กทรอนิกส์ (เช่น ข้อ ก , ค และ ง) แต่เป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัล (เช่น AI , Cloud Computing หรือ Data Analytics) มาบูรณาการเข้ากับทุกส่วนขององค์กร เพื่อยกระดับประสิทธิภาพลูกค้า ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้รวดเร็วขึ้น และสร้างโมเดลธุรกิจใหม่ ๆ

20. หน่วยงานแห่งหนึ่งกำหนดให้พนักงานทุกคนใช้รหัสผ่านที่แตกต่างกันในแต่ละระบบ เปิดใช้การยืนยันตัวตนแบบหลายปัจจัย (MFA) และเข้าถึงข้อมูลตามสิทธิ์ที่ได้รับเท่านั้น แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับหลักการใดมากที่สุด

ก. Data Mining

ข. Least Privilege และ Zero Trust Security

ค. Cloud Storage

ง. Open Source Software

ตอบ ข แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดความปลอดภัยไซเบอร์ยุคใหม่ โดยมีรายละเอียดของหลักการดังนี้

- Least Privilege : การจำกัดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลให้เท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละคนเท่านั้น
- Zero Trust Security : หลักการ "ไม่เชื่อถือใครเลย (Never Trust, Always Verify)" โดยจะมีการยืนยันตัวตนแบบหลายปัจจัย (MFA) และกำหนดให้ใช้รหัสผ่านที่แตกต่างกันในแต่ละระบบ เพื่อป้องกันความเสียหายแบบลูกโซ่หากเกิดการรั่วไหล

21. หน่วยงานแห่งหนึ่งนำระบบ AI มาช่วยสรุปรายงานการประชุม แต่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาทุกครั้งก่อนเผยแพร่ หลักการดังกล่าวสอดคล้องกับข้อใดมากที่สุด

ก. Human Oversight (การกำกับดูแลโดยมนุษย์)

ข. Open Source

ค. Data Mining

ง. Blockchain

ตอบ ก หน่วยงานนำ AI มาช่วยสรุปรายงานการประชุม แต่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องก่อนเผยแพร่ตรงกับหลักการ Human Oversight (การกำกับดูแลโดยมนุษย์) มากที่สุด เป็นแนวทางสำคัญในด้าน Responsible AI หรือ Human-in-the-Loop (HITL) ที่ให้มนุษย์ทำหน้าที่ตัดสินใจและยืนยันข้อมูลขั้นสุดท้าย เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากระบบ

22. ข้อใดกล่าวถึง "Hallucination" ของ Generative AI ได้ถูกต้องที่สุด

ก. AI สามารถประมวลผลได้เร็วขึ้น

ข. AI สร้างคำตอบที่ดูน่าเชื่อถือแต่ไม่ถูกต้องหรือไม่มีข้อมูลรองรับ

ค. AI ไม่สามารถสร้างรูปภาพได้

ง. AI ไม่สามารถเรียนรู้ข้อมูลใหม่ได้

ตอบ ข Hallucination หรือ "อาการหลอนของ AI" เป็นปรากฏการณ์ที่ Generative AI ให้ข้อมูลที่ผิดพลาด สร้างข้อเท็จจริงขึ้นมาเองหรืออ้างอิงแหล่งที่มาที่ไม่มีอยู่จริง แต่กลับนำเสนอข้อมูลเหล่านั้นด้วยน้ำเสียงที่มั่นใจและดูน่าเชื่อถือ

23. ข้อใดเป็นหลักการสำคัญของ Data Governance (ธรรมาภิบาลข้อมูล)

ก. จัดเก็บข้อมูลให้มากที่สุดโดยไม่จำกัดสิทธิ์

ข. กำหนดนโยบาย มาตรฐาน บทบาท และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ค. ลบข้อมูลทุกปี

ง. ใช้ข้อมูลร่วมกันโดยไม่ต้องขออนุญาต

ตอบ ข เหตุผลเพราะ Data Governance หรือธรรมาภิบาลข้อมูล เป็นกรอบการทำงานที่มุ่งเน้นการกำหนดกฎเกณฑ์ สิทธิ หน้าที่และโครงสร้างความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบตลอดวงจรชีวิต เพื่อให้ข้อมูล มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ปลอดภัยและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

24. ข้อใดเป็นประโยชน์สำคัญของการเข้ารหัสข้อมูล (Encryption)

ก. ทำให้ไฟล์มีขนาดเล็กลง

ข. เพิ่มความเร็วของอินเทอร์เน็ต

ค. ป้องกันไม่ให้ผู้ไม่มีสิทธิ์อ่านข้อความได้ แม้ข้อมูลจะถูกเข้าถึง

ง. ทำให้คอมพิวเตอร์ทำงานเร็วขึ้น

ตอบ ค การเข้ารหัส (Encryption) คือ กระบวนการแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่อ่านไม่ออก (Ciphertext) โดยต้องใช้รหัสหรือกุญแจ (Key) ในการถอดรหัสเท่านั้น หากอุปกรณ์หรือข้อมูลถูกขโมยไป ผู้ไม่หวังดีจะ ไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ในได้ ช่วยปกป้องความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูล

25. ข้อใดอธิบายความหมายของ "Metadata" ได้ถูกต้องที่สุด

ก. ข้อมูลที่อธิบายรายละเอียดของข้อมูลอีกชุดหนึ่ง

ข. ข้อมูลที่ถูกลบแล้ว

ค. โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ง. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ตอบ ก "Metadata" (เมทาเดตาหรือข้อมูลอธิบายชุดข้อมูล) มีความหมายตรงคำว่า "ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูล" เป็นชุดข้อมูลที่ทำหน้าที่สรุป อธิบายคุณลักษณะหรือให้บริบทแวดล้อมของข้อมูลหลัก เพื่อให้ผู้ใช้หรือระบบเข้าใจ ข้อมูลนั้นได้ง่ายขึ้น

ตัวอย่างของ Metadata

- ภาพถ่าย : ข้อมูลอธิบาย คือ วันที่และเวลาที่ถ่ายภาพ , สถานที่ (GPS) , ขนาดไฟล์และรุ่นของกล้อง
- เอกสาร : ข้อมูลอธิบาย คือ ชื่อผู้แต่ง , วันที่แก้ไขล่าสุดและประเภทไฟล์

พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐
เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่
ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูป
ของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดย
เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือ
ควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับเอกชน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น
รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการ
ประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔/ตอนที่ ๔๖ ก/หน้า ๑/๑๐ กันยายน ๒๕๔๐

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและนิติบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือ ให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ

(๒) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

(๓) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว

(๔) นิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่น ให้ถือว่าผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

(๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน

(๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน

(๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ

(๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗ (๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

(๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๗ (๔)

(๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

(๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน

(๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดตอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้ ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรานี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

ห้าม!! คัดลอก เผยแพร่ ดัดแปลง ส่งต่อ และจำหน่ายเอกสารฉบับนี้โดยเด็ดขาด

หากตรวจพบจะดำเนินคดีตามกฎหมาย (สงวนลิขสิทธิ์ สถาบัน The Best Center)

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอย่างอื่น

มาตรา ๑๑ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้วหรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้วหรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐรับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการใดมีสภาพที่อาจบอบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดหาให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีที่ขอนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดชิ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอหากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๘ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรา ๑๑ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มิใช่ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๑ แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่จะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลางหรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

มาตรา ๑๓ ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๘ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

หมวด ๒

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

มาตรา ๑๔ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้

มาตรา ๑๕ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจ โดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าข้อมูลข่าวสารของราชการจะเปิดเผยต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใด และสมควรมีวิธีการขามีให้รู้ไหลให้หน่วยงานของรัฐกำหนดวิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มิคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมิได้จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๑๙ การพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยนั้น ไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือศาลก็ตาม จะต้องดำเนินการกระบวนการพิจารณาโดยมิให้ข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดที่ไม่จำเป็นแก่การพิจารณาและในกรณีที่จำเป็นจะพิจารณาลับหลังคู่กรณีหรือคู่ความฝ่ายใดก็ได้

มาตรา ๒๐ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดแม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายใด ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบหากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบตามมาตรา ๑๖

(๒) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในการนี้จะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเหมาะสมก็ได้

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

หมวด ๓

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

มาตรา ๒๒ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติวรรคหนึ่ง (๓) ของมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่จะกำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งนั้น ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งการเปิดเผยประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๓) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา ๒๓ หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้ (๑) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงเท่าที่เกี่ยวข้อและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(๒) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

(๓) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้

(ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

(ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

(ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

(จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล

(ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(๔) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(๕) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้าหรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ และกรณีที่ขอข้อมูลนั้นเป็นกรณีที่สามารถให้ข้อมูลได้ด้วยความสมัครใจหรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในกรณีมีการให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตน ต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ทำให้ไว้ล่วงหน้าหรือ ในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

- (๑) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น
- (๒) เป็นการใช้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น
- (๓) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น
- (๔) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด
- (๕) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจสอบคุณค่าในการเก็บรักษา
- (๖) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าเป็นคดีประเภทใดก็ตาม
- (๗) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล
- (๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

(๙) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๑) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ภายใต้งบับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น จะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจสอบหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น และให้นำมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่แท้จริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าว และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่ชักช้า